	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 26 Απριλίου 2021
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

Κείμενο 1

Η αξία της ελευθερίας

Η αξία της ελευθερίας σαν μεθοδολογικής και ηθικής αρχής, καταδείχθηκε, πιστεύω, με αρκετή σαφήνεια. Ιδιαίτερα στον χώρο της ηθικής (και τι άλλο είναι η πολιτική από μία ηθική εφαρμογή!) δεν χρειάζεται κανείς πολύπλοκους αξιολογικούς συνδυασμούς για να θεμελιώσει ένα απλό και αποτελεσματικό σύστημα ηθικής (και πολιτικής) τάξης. Από μία και μόνο αξία εκπορεύονται όλες οι άλλες, με μία και μόνη αξία οικοδομείται ένα σωστό πολίτευμα.

Η υιοθέτηση της ελευθερίας συνεπάγεται την σχεδόν αυτόματη ρύθμιση όλων των ανθρώπινων σχέσεων. Π.χ. η σωστή προστασία της ελευθερίας του άλλου, οδηγεί στη δικαιοσύνη, ο σεβασμός της ελευθερίας του άλλου στην ισότητα. (Δεν είναι λοιπόν μονάχα στην αγορά που η ελευθερία παίζει ρυθμιστικό ρόλο!) Μόνο που πρέπει να γίνει κατανοητό πως η "ελευθερία του άλλου" είναι εξίσου σημαντική με την δική μου. Το πρόβλημα στο καπιταλιστικό σύστημα είναι πως όταν μιλάει κανείς για ελευθερία εννοεί την δική του - κι όχι όλων... Αλλά ένα εγωιστικό σύστημα ελευθερίας είναι αυτοαναιρούμενο – διότι περιορίζει την ελευθερία του άλλου. Μόνο ένα καθολικό σύστημα ελευθερίας είναι βιώσιμο. Και τέτοιο θα πρέπει να είναι το σύστημα στη νέα, μετα-καπιταλιστική, μετα-σοσιαλιστική κοινωνία που έρχεται.

Μια κοινωνία ελευθερίας έχει και ένα άλλο προσόν - είναι αντιδογματική. Είναι ανοικτή. Έχει μέσα της την δυνατότητα κριτικής και αναθεώρησης, αλλαγής και διόρθωσης. Άρα είναι και πιο αποτελεσματική και παραγωγική. Μπορεί να κινηθεί με γρήγορους ρυθμούς, να αφομοιώσει το καινούργιο και να απεμπολήσει το σκάρτο.

Η ελευθερία, η πρώτη αξία για τον σκεπτόμενο άνθρωπο από τότε που ένιωσε τον εαυτό του, είναι και η μόνη που μας χρειάζεται. Είναι, ας το πούμε κι αυτό, και η πιο δύσκολη να υλοποιηθεί και να διατηρηθεί. Ο άνθρωπος, ενώ (λέει πως) λατρεύει την ελευθερία, πολύ εύκολα την παραχωρεί. Πολύ συχνά προτιμάει την βολή του από το δύσκολο ανηφορικό μονοπάτι της ελευθερίας. Πολλές φορές βλέπει μόνο την δική του πλευρά και ξεχνάει την "ελευθερία του άλλου". Για να κάνουμε - κάποτε - πραγματικότητα μια σωστή κοινωνία ελευθερίας, μας χρειάζεται σήμερα παιδεία ελευθερίας - ακόμα και άσκηση ελευθερίας.

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Όσοι όμως πιστεύουμε στη δημοκρατία, βρισκόμαστε στον σωστό δρόμο. Έχει κι αυτή τα προβλήματά της (ιδιαίτερα στην σημερινή "αντιπροσωπευτική" της μορφή). Αλλά δεν παύει να είναι το μόνο πολίτευμα ελευθερίας και ισότητας και δικαιοσύνης που διαθέτουμε. Με τον δημοκρατικό διάλογο των τάξεων και των ομάδων κερδήθηκε περισσότερη ισότητα από όση επεβλήθη "άνωθεν" σε καθεστώς "αναγκαστικής" ισότητας.

Ακόμα και οι μελλοντικές εξελίξεις, που θα κάνουν την δημοκρατία πιο δημοκρατική - αυτοδιαχείριση, αποκέντρωση, πέρασμα σε μορφές πιο άμεσης συμμετοχής του πολίτη - δεν χρειάζονται άλλη φιλοσοφική θεμελίωση. Η αρχή της "ελευθερίας όλων" είναι επαρκής για να τις καλύψει. Αυτονόητο πως η μεγαλύτερη ελευθερία οδηγεί στην ενεργότερη συμμετοχή. Πόσο αυτόνομος είναι αυτός που αντιπροσωπεύεται - και μάλιστα με πολλαπλά έμμεση διαμεσολάβηση;

N. ΔΗΜΟΥ / Από το βιβλίο "Μετά τον Μάρξ", 1987

Κείμενο 2

Θεμελιώδεις αρχές που άλλαξαν τον κόσμο - Μαχάτμα Γκάντι

1. Άλλαξε τον εαυτό σου.

«Πρέπει να είσαι η αλλαγή που θέλεις να δεις στον κόσμο.»

«Ως ανθρώπινα όντα, η μεγαλοσύνη μας έγκειται όχι τόσο πολύ στην ικανότητά μας να αναμορφώσουμε τον κόσμο – αυτός είναι ένας μύθος της ατομικής εποχής – όσο στο να αναμορφώνουμε τους εαυτούς μας.»

2. Εσύ έχεις τον έλεγχο.

«Κανείς δεν με βλάπτει χωρίς την άδειά μου.»

«Το τι νιώθεις και πως αντιδράς σε κάτι, εξαρτάται πάντα από σένα. Μπορείς να επιλέξεις τις σκέψεις, τις αντιδράσεις και τα συναισθήματά σου σχεδόν στα πάντα. Κανείς εκτός από σένα δεν μπορεί να ελέγξει πως εσύ νιώθεις.»

3. Συγχώρησε.

«Ο αδύναμος δεν μπορεί να συγχωρέσει . Η συγχώρεση είναι ιδιότητα των δυνατών.»

«Ο οφθαλμός αντί οφθαλμού, καταλήγει να κάνει όλο τον κόσμο τυφλό.»

«Το να πολεμάς το κακό με κακό δεν βοηθά κανέναν. Αν δεν συγχωρείς, τότε αφήνεις το παρελθόν και κάποιον άλλον να ελέγχει πως νιώθεις. Συγχωρώντας, απελευθερώνεσαι από αυτά τα δεσμά και τότε μπορείς να συγκεντρωθείς ολοκληρωτικά στον επόμενο στόχο σου.»

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

4. Χωρίς δράση δεν πας πουθενά.

«Ένα γραμμάριο πράξης αξίζει περισσότερο από τόνους διδασκαλίας.»
«Χωρίς δράση λίγα μπορούν να γίνουν. Το διάβασμα και η μελέτη μπορεί να δώσει κυρίως γνώση. Πρέπει να δραστηριοποιηθείς για να μεταφράσεις τη γνώση σε αποτελέσματα και κατανόηση.»

5. Πρόσεχε τη στιγμή.

«Δεν θέλω να προβλέπω το μέλλον. Με απασχολεί να νοιάζομαι για το παρόν. Ο Θεός δεν μου έχει δώσει έλεγχο των στιγμών που θα έρθουν.»
«Ο καλύτερος τρόπος να ξεπεράσεις την εσωτερική αντίσταση, που συχνά μας σταματά από τη δράση, είναι να μένεις στο παρόν όσο το δυνατόν περισσότερο και να το αποδέχεσαι.»
«Όταν είσαι στην παρούσα στιγμή, δεν ανησυχείς για την επόμενη την οποία δεν μπορείς να ελέγξεις ούτως ή άλλως. Έτσι, η αντίσταση για δράση από σένα –που προέρχεται από την προβολή αρνητικών μελλοντικών συνεπειών ή από αποτυχίες στο παρελθόν- χάνει τη δύναμή της, και γίνεται ευκολότερο και να δράσεις και να μένεις συγκεντρωμένος στη στιγμή ώστε να αποδίδεις καλύτερα.»

6. Ο καθένας είναι άνθρωπος.

«Υποστηρίζω ότι είμαι ένα απλό άτομο υποκείμενος στα λάθη όπως κάθε θνητός συνάνθρωπός μου. Ξέρω όμως, ότι έχω αρκετή ταπεινότητα να ομολογήσω τα λάθη μου.»
«Δεν είναι σοφό να είσαι σίγουρος για τη σοφία κάποιου. Είναι υγιές να θυμάσαι ότι ο δυνατός μπορεί να εξασθενήσει και ο σοφός να σφάλει.»

7. Έχε επιμονή.

«Πρώτα σε αγνοούν, μετά γελάνε μαζί σου, ύστερα σε πολεμούν, έπειτα νικάς.»
«Να είσαι επίμονος. Με το χρόνο η αντίσταση γύρω σου θα μικρύνει. Βρες τι αληθινά σου αρέσει να κάνεις. Τότε θα βρεις το εσωτερικό κίνητρο για να συνεχίζεις.»

8. Δες το καλό στους ανθρώπους και βοήθησέ τους.

«Κοιτάζω μόνο τις καλές ποιότητες στους ανθρώπους. Αφού δεν είμαι αλάνθαστος ο ίδιος, δεν τολμώ να εξετάζω τα σφάλματα των άλλων.»
«Υποθέτω ότι η αρχηγική ικανότητα είχε να κάνει κάποτε με τη μυική δύναμη, όμως σήμερα έχει να κάνει με την ικανότητα να τα πηγαίνεις καλά με τους άλλους.»
«Υπάρχουν πάντα καλά στοιχεία στους ανθρώπους και άλλα που δεν είναι τόσο καλά. Όμως μπορείς να επιλέξεις σε τι θα επικεντρωθείς. Αν θέλεις βελτίωση, τότε η επικέντρωση στα καλά στοιχεία των ανθρώπων είναι μία χρήσιμη επιλογή. Κάνει τη ζωή πιο εύκολη και οι σχέσεις γίνονται πιο ευχάριστες και πιο θετικές.»
«Είναι ευκολότερο να παρακινείς τον εαυτό σου να βοηθά τους συνάνθρώπους σου και να τους δίνεις αξία, η οποία καλυτερεύει τη ζωή τους, αλλά σιγά-σιγά τείνεις να παίρνεις πίσω και αυτό

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

που δίνεις. Έτσι τα άτομα που βοηθάς νιώθουν την τάση να βοηθούν άλλους ανθρώπους. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται μία ανοδική σπείρα θετικής αλλαγής που μεγαλώνει και ισχυροποιείται.»

9. Να συνδέεσαι, να είσαι αυθεντικός, να είσαι ο αληθινός εαυτός σου. «Ευτυχία είναι όταν αυτά που σκέφτεσαι, λες και κάνεις, είναι σε αρμονία. Έτσι βρίσκεις μεγαλύτερη εσωτερική απόλαυση, όταν οι σκέψεις, οι λέξεις και οι πράξεις σου είναι ευθυγραμμισμένες. Νιώθεις δυνατός και καλά με τον εαυτό σου.»

10. Συνέχισε να μεγαλώνεις και να εξελίσσεσαι.
 «Η συνεχής ανάπτυξη είναι ο νόμος της ζωής και ο άνθρωπος που πάντα προσπαθεί να διατηρεί τις απόψεις του ώστε να φαίνεται συνεπής, οδηγείται σε λάθος θέση.»
 «Μπορείς σχεδόν πάντα να βελτιώνεις τις ικανότητές σου, τις συμπεριφορές σου ή να επαναξιολογείς τις αποτιμήσεις σου. Μπορείς να αποκτήσεις μεγαλύτερη κατανόηση του εαυτού σου και του κόσμου. Το να επιλέξεις να μεγαλώσεις και να εξελιχθείς είναι ένα πιο ευχάριστο και πιο χρήσιμο μονοπάτι για να ακολουθήσεις».

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Σημείο αναγνωρίσεως - Κική Δημουλά

Άγαλμα γυναίκας μέ δεμένα χέρια

Όλοι σέ λένε κατευθείαν άγαλμα,
 εγώ σέ προσφωνῶ γυναίκα κατευθείαν.

Στολίζεις κάποιο πάρκο.
 Από μακριά έξαπατᾶς.
 Θαρρεῖ κανείς πώς ἔχεις ἑλαφρά ἀνακαθήσει
 νά θυμηθεῖς ἕνα ὠραῖο ὄνειρο πού εἶδες,
 πώς παίρνεις φόρα νά τό ζήσεις.

Από κοντά ξεκαθαρίζει τό ὄνειρο:
 δεμένα εἶναι πισθάγκωνα τά χέρια σου
 μ' ἕνα σκοινί μαρμάρينو
 κι ἡ στάση σου εἶναι ἡ θέλησή σου
 κάτι νά σέ βοηθήσει νά ξεφύγεις
 τήν ἀγωνία τοῦ αἰχμάλωτου.
 Έτσι σέ παραγγείλανε στό γλύπτη:

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

αιχμάλωτη.
Δέν μπορείς
ούτε μιά βροχή νά ζυγίσεις στό χέρι σου,
ούτε μιά έλαφριά μαργαρίτα.
Δεμένα είναι τά χέρια σου.

Καί δέν είν' τό μάρμαρο μόνο ό Άργος.
Άν κάτι πήγαινε ν' αλλάξει
στήν πορεία τών μαρμάρων,
άν άρχιζαν τ' άγάλματα άγῶνες
για έλευθερίες και ισότητες,
όπως οί δοῦλοι,
οί νεκροί
και τό αΐσθημά μας,
έσύ θά πορευόσουν
μές στην κοσμογονία τών μαρμάρων
μέ δεμένα πάλι τά χέρια, αιχμάλωτη.

Όλοι σέ λένε κατευθείαν άγαλμα,
έγώ σέ λέω γυναίκα άμέσως.
Όχι γιατί γυναίκα σέ παρέδωσε
στό μάρμαρο ό γλύπτης
κι υπόσχονται οί γοφοί σου
εὐγονία άγαλμάτων,
καλή σοδειά άκινησίας.
Γιά τά δεμένα χέρια σου, πού έχεις
όσους πολλούς αιῶνες σέ γνωρίζω,
σέ λέω γυναίκα.

Σέ λέω γυναίκα
γιατ' εἶς' αιχμάλωτη.

(Τό λίγο τοῦ κόσμου, 1971)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά σε 50 - 60 λέξεις τις απόψεις που παρουσιάζονται στη δεύτερη, τρίτη και τέταρτη παράγραφο του πρώτου κειμένου (Η υιοθέτηση ... άσκηση ελευθερίας).

Μονάδες 15

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

A2. Σε κάθε μία από τις διατυπώσεις που ακολουθούν να δώσετε τον χαρακτηρισμό “Σωστό” ή “Λάθος”, ανάλογα με το αν αποδίδουν το νόημα του κειμένου σωστά ή όχι. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με συγκεκριμένη αναφορά στο κείμενο.

- A) Ο εγωισμός περιορίζει την ελευθερία του άλλου.
 B) Η σημερινή αντιπροσωπευτική μορφή της δημοκρατίας δεν αντιμετωπίζει προβλήματα.
 Γ) Η αδυναμία του ανθρώπου να συγχωρέσει τον κάνει δέσμιο των παθών του.
 Δ) Η επιμονή οδηγεί στη νίκη.
 Ε) Η εξέλιξη σηματοδοτεί την ευχαρίστηση και τη χρησιμότητα.

Μονάδες 10

B1. Στη δεύτερη παράγραφο του πρώτου κειμένου ο συγγραφέας επιχειρεί να πείσει για τη θέση του. Πώς επιτυγχάνεται αυτό με τον τρόπο ανάπτυξης της παραγράφου και τον τρόπο πειθούς που έχει επιλέξει;

Μονάδες 10

B2. Στην 8^η αρχή του Γκάντι στο δεύτερο κείμενο (Δες το καλό ... ισχυροποιείται.) ο συγγραφέας επιθυμεί να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες και να διεγείρει το ενδιαφέρον τους. Επιβεβαιώστε την παραπάνω θέση με αναφορά σε τρεις διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες.

Μονάδες 10

B3α. Να παρουσιάσετε το επιχείρημα της τρίτης παραγράφου του πρώτου κειμένου (Μια κοινωνία ... το σκάρτο). Συγκεκριμένα να αποδώσετε τις προκείμενες και το συμπέρασμα, να το χαρακτηρίσετε (παραγωγικό – επαγωγικό) και να αξιολογήσετε την ορθότητά του.

Μονάδες 7

B3β. Να δικαιολογήσετε τη χρήση των σημείων στίξης στις παρακάτω περιπτώσεις:

- A) – κάποτε- : διπλή παύλα (4^η παράγραφος πρώτου κειμένου).
 B) (ιδιαίτερα στην σημερινή "αντιπροσωπευτική" της μορφή): παρένθεση (5^η παράγραφος του πρώτου κειμένου).
 Γ) "ελευθερίας όλων": εισαγωγικά (6^η παράγραφος του πρώτου κειμένου).

Μονάδες 3

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Γ. Να προσδιορίσετε το θέμα του ποιήματος αξιοποιώντας τρεις τουλάχιστον διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες. Ποια η προσωπική σας τοποθέτηση; (Η απάντησή σας να δοθεί σε ένα κείμενο 150- 200 λέξεων.)

Μονάδες 15

Δ. Να συντάξετε μια επιφυλλίδα 350 – 400 λέξεων στην οποία να υποστηρίξετε την αξία της ελευθερίας για τον άνθρωπο και να αναπτύξετε τους τρόπους με τους οποίους μπορεί ο άνθρωπος να αγωνιστεί για να είναι ελεύθερος.

Μονάδες 30

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 26 Απριλίου 2021
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Το κείμενο μεταξύ άλλων πραγματεύεται την αξία της ελευθερίας στις ανθρώπινες κοινωνίες. Αρχικά, τονίζεται η ανάγκη αποφυγής της εγωιστικής της μορφής, αφού αξιοσέβαστη είναι τόσο η προσωπική ελευθερία όσο και των άλλων, καθώς συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας ανοιχτόμυαλης, ανεκτικής κοινωνίας. Παρουσιάζεται μάλιστα, ως θεμελιώδης αρετή του νοήμονος ατόμου που δύσκολα όμως πραγματώνεται καθώς ο άνθρωπος διστάζει να εγκαταλείψει την ευκολία του.

A2.

A) Σωστό, << αλλά ένα εγωιστικό..... του άλλου >> (2η παράγραφος)

B) Λάθος, <<όσοι πιστεύουμε..... μορφή >> (5η παράγραφος)

Γ) Σωστό, <<αν δεν συγχωρείς..... στόχος σου >> (3^η αρχή)

Δ) Σωστό, <<πρώτα..... επίμονο >> (7^η αρχή)

E) Σωστό, <<το να επιλέξεις..... ακολουθήσεις >> (10^η αρχή)

B1. Στη δεύτερη παράγραφο του πρώτου κειμένου ο συγγραφέας επιχειρεί να πείσει για τη θέση του σύμφωνα με την οποία η υιοθέτηση της ελευθερίας συνεπάγεται σχεδόν τη ρύθμιση όλων των ανθρώπινων σχέσεων. Για να το επιτύχει έχει επιλέξει ως τρόπο ανάπτυξης το παράδειγμα (π.χ. η σωστή... ισότητα) , με τον οποίο δίνει σαφήνεια στα λεγόμενα του και βοηθά στην καλύτερη κατανόηση τους. Παράλληλα, αξιοποιεί την επίκληση στη λογική με τη χρήση τόσο τεκμηρίου, δηλαδή του παραδείγματος, όσο και επιχειρήματος, καθώς αναφέρει ότι τόσο η ελευθερία του άλλου όσο και οι δική μας είναι σημαντική και ότι η εγωιστική ελευθερία δεν είναι βιώσιμη.

B2. Στην όγδοη αρχή του Γκάντι ο συγγραφέας επιχειρεί να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες γύρω από την ανάγκη της βοήθειας προς το συνάνθρωπο, στον οποίο χρειάζεται να αναζητούμε το καλό. Για να το πετύχει αξιοποιεί ορισμένους κειμενικούς δείκτες που προσδίδουν ζωντάνια, αμεσότητα και οικειότητα όπως είναι η χρήση του πρώτου ενικού προσώπου (κοιτάζω, υποθέτω, είμαι) δίνοντας ένα πιο προσωπικό και εξομολογητικό τόνο. Επίσης χρησιμοποιεί β ενικό πρόσωπο και

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

μάλιστα σε προστακτική (δες) και υποτακτική (να παρακινήσει) με τα οποία προτρέπει τους αναγνώστες να ακολουθήσουν τις συμβουλές του διαμορφώνοντας ένα διαλογικό ύφος. Τέλος κάνει χρήση μεταφοράς (ανοδική σπείρα θετικής αλλαγής).

B3α.

Προκείμενες: Μία κοινωνία ελευθερίας είναι αντιδογματική και ανοιχτή
Μία κοινωνία ελευθερίας έχει τη δυνατότητα κριτικής, αναθεώρησης, αλλαγής και διόρθωσης.

Επομένως είναι πιο παραγωγική, καθώς κινείται γρηγορότερα, αφομοιώνει το καινούργιο και εγκαταλείπει το λανθασμένο.

Ο συλλογισμός είναι επαγωγικός καθώς αναπτύσσεται με αίτιο αποτέλεσμα, αφού δίνει τα γνωρίσματα μιας κοινωνίας ελευθερίας που έχει ως αποτέλεσμα τη δυνατότητα της να αναθεωρεί και να διορθώνει τα λάθη. Ο συλλογισμός είναι ορθός καθώς ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και έχει αποδεικτική ισχύ.

B3β.

-κάποτε- : η διπλή παύλα χρησιμοποιείται γιατί η λέξη που περικλείει αποτελεί ένα σχόλιο του συγγραφέα με το οποίο δείχνει την ελπίδα του για μία μελλοντική υλοποίηση μιας ελεύθερης κοινωνίας.

(ιδιαίτερα στη σημερινή αντιπροσωπευτική της μορφή): η παρένθεση χρησιμοποιείται γιατί η φράση περικλείει μία πληροφορία που αποσαφηνίζει ότι η σημερινή μορφή της δημοκρατίας έχει προβλήματα

<<ελευθερίας όλων>> : τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται γιατί περικλείουν μία αρχή που θα ευνοήσει την ίδια τη δημοκρατία.

Γ. Κύριο θέμα του κειμένου είναι η διαχρονική κοινωνική αιχμαλωσία τους γυναίκας και η κατώτερη θέση που κατέχει στην κοινωνία. Το ποιητικό υποκείμενο συνομιλεί με το άγαλμα που παρουσιάζει μία γυναίκα η οποία αν και δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι αναπολεί τα περασμένα στην πραγματικότητα είναι αιχμάλωτη καθώς τα χέρια τους είναι δεμένα με μαρμάρινο σκοινί. Χαρακτηριστική είναι η επανάληψη (δεμένα είναι τα χέρια σου) η οποία προβάλλει παραστατικά τους περιορισμούς τους οποίους υφίσταται η γυναίκα, η οποία συχνά γίνεται αντιληπτή ως όργανο αναπαραγωγής για την διαίωσιση του είδους (και υπόσχονται οι γοφοί σου.... Σοδειά ακινησίας). Το ποιητικό υποκείμενο τους κατανοεί την πραγματική διάσταση του αγάλματος τους δείχνει η αντίθεση (όλοι σε λένε.... Κατευθείαν) , αφού σε αντιδιαστολή με όλους τους τους αντιλαμβάνεται τη στάση αιχμαλωσίας που αποπνέει το άγαλμα. Μια αιχμαλωσία που δεν επιτρέπει στη γυναίκα να χαρεί ούτε τους μικρές απολαύσεις τους εύστοχα μαρτυρεί η μεταφορά <<ούτε μία βροχή να ζυγίσεις στο χέρι σου>>.

	ΑΠΟ 26/04/2021 ΕΩΣ 15/05/2021
	4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Κατά τη γνώμη μου το ποίημα εκφράζει μία αλήθεια η οποία αποτελεί μία πραγματικότητα. Παρά τους κατακτήσεις των γυναικών εξακολουθούν να υφίστανται διακρίσεις σε βάρος τους που δεν τους επιτρέπουν να εξελίσσονται ισότιμα με τους άντρες. Συχνά, η ελευθερία τους περιορίζεται, ιδίως σε χώρες με ανελεύθερα καθεστώτα. Για τον λόγο αυτό χρειάζεται συλλογική κατανόηση και δράση προκειμένου να βελτιωθεί πραγματικά η θέση τους.

Δ. Ο αδιάκοπος αγώνας για Ελευθερία

Πρόλογος

Αναμφίβολα, η ελευθερία είναι μία από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις του ανθρώπου και ένα από τα σπουδαιότερα πανανθρώπινα ιδανικά. Με αφορμή τα 200 χρόνια από την έναρξη της ελληνικής επανάστασης που αποτέλεσε σημείο αναφοράς για την ανεξαρτησία του έθνους μας, έρχεται στο προσκήνιο το διαχρονικό ζήτημα της ελευθερίας η οποία εξακολουθεί να παραβιάζεται. Αξίζει λοιπόν να θυμηθούμε την αξία της και τους αγώνες προάσπισης της.

1ο ζητούμενο

Αξία της ελευθερίας

- Καλλιέργεια πνεύματος: ελευθερία έκφρασης, σκέψης, ανταλλαγής ιδεών, όξυνση κρίσης φαντασίας, ανεκτικότητα, διαλλακτικότητα, απαλλαγή από προκαταλήψεις.
- Ηθικοποίηση: σεβασμός στα δικαιώματα των συνανθρώπων, τήρηση καθηκόντων, ενδυνάμωση αξιών εντιμότητας, καλοσύνης, αλληλεγγύης και ανθρωπιάς.
- Επιστημονική, τεχνολογική εξέλιξη: δυνατότητα ανάπτυξης ανθρώπινης δημιουργικότητας, επαγγελματική εξέλιξη, απόκτηση τεχνογνωσίας, πρόοδος παραγωγής, οικονομική ευημερία.
- Εδραίωση δημοκρατίας, ασφαλείας, ειρήνης: υγιής παγκοσμιοποίηση, συναδέλφωση των λαών, επίλυση των διαφορών αρμονικά με σεβασμό στα δικαιώματα.

2ο ζητούμενο

Αγώνας για Ελευθερία

- Διαρκής επαγρύπνηση, απουσία εφησυχασμού: ενεργοί πάντα οι πολίτες με δράση στα κοινά, αντίσταση σε περιπτώσεις καταστολής της ελευθερίας (συμμετοχή σε συλλαλητήρια, ανθρωπιστικές οργανώσεις).
- Παιδεία: πρόταξη της πνευματικής καλλιέργειας του <<είναι>> και όχι του <<φαίνεσθαι>>. Ο αγώνας του ανθρώπου να απελευθερωθεί από στερεότυπα

4η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

που διχάζουν άτομα και λαούς, απαλλαγή από υλικό ευδαιμονισμό που κρατά τον άνθρωπο δέσμιο της ύλης.

- Επανασύνδεση με την παράδοση, την τέχνη, τον πολιτισμό, την εθνική ταυτότητα. Ο άνθρωπος απαλλάσσεται από σύνδρομα μειονεξίας, αναγνωρίζει τη δική του αξία, απομακρύνεται από τον μιμητισμό, νιώθει ισότιμος με τους άλλους, βιώνει την ψυχική ηρεμία.
- Εθελοντισμός: η ανιδιοτελής προσφορά στον συνάνθρωπο βοηθά στην επίλυση προβλημάτων που περιορίζουν την ελευθερία, δίνει τη δυνατότητα της ηθικής ικανοποίησης αποδεσμεύοντας από τον ατομικισμό.

Επίλογος

Σε καμία περίπτωση η ελευθερία δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Αποκτήθηκε με αγώνες και θυσίες και απαιτεί ανάλογη συμπεριφορά προκειμένου να προστατευτεί. Ο άνθρωπος δυστυχώς εξακολουθεί να την απειλεί και να την περιορίζει με τη δράση του. Παρόλα αυτά χρειάζεται πάντα να θυμόμαστε ότι αποτελεί το πολυτιμότερο αγαθό και για αυτό είναι χρέος και ευθύνη μας να φροντίζουμε για τη διασφάλιση της.